

hefur tikið við sum forseti í fyrirkomandi ívást ekki í, at tað verður hetta, sum føroyingar fara at leggja mest dent á, nevniliga at útvega fólki arbeiði í sambandi við oljувirksemi.

Í okkara oljufelag síggja vit framtíðar oljувinnuna sum ein partnaraskap millum fólkið og stjórnina og eins og í Bretlandi so vónar stjórnin í Amerada Hess, at tað serliga vera føroyingar, sum koma at arbeiða fyrri og vera partur av teirra fyrirkomandi.

Nógv arbeiði til føroyingar

Vit spurdu Richard Hardmann, um óttin hjá nógvum føroyingum fyrri, at oljan ongantíð kemur upp á land men fer beinleiðis til Rotterdam og tí heldur ikki kemur at geva nakað arbeiði av sær er grundaður!

–Eg haldi ikki, at hesin óttin er væl grundaður. Boripallarnir verða neyvan føroyskir, útgærdin verður neyvan heldur framleidd í Føroyum, men tað fara at verða føroysk skip, føroyskir arbeidsmenn, sum fara at royna nýggjar upp-gávur.

Tað er mín hugsan, at eitt oljufelag, sum vil arbeiða í Føroyum, tað má ganga við til tað, sum fólkið her ynskir, og er tað just arbeiði, sum tit ynskja - og føroyingar eru væl útbúin og tit eiga bátar ol. sum vit skulu brúka - so fer tað at geva nógv arbeiði av sær, um vit verða millum feløgini, ið sleppa at bora eftir olju. Hetta fer so at vera okkara politikkur her.

Hvat verður so tað næsta, sum Amerada Hess fer at fyrítaka sær í sambandi við føroyska økið?

–Vit fara fyrri tað fyrsta at halda fram við tulkningini av seismikkunum. Vit biða so eftir lógarkarminum og eftir at fyrstu lisensirnir verða bodnir út. Tá fara vit at gera av, antin vit av álvara skulu fara undir kanningar. Tað velst so um treytirnar frá landsstýringum eru attraktivar. Eru tær ikki tað, so hava vit ongan áhuga í at gera stórar ilögur her.

Vóna at bora í 98 ella 99

Vit spurdu Richard Hardmann, hvat hann heldur um tíðarætlanina hjá føroysku oljufyrirskipningini!

–Um eitt útbjóðingumfar verður tíðliga í 1997, so vóna vit, at loyvin verða givin longu í apríl sama ár, soleiðis at vit fáa hesa seongina við eisini. Tað hevði verið sera gott.

Fyrsti boripallurin verður so helst ikki á føroyskum øki fyrr enn í 98 ella 99. Men tað veldst um so mangt. M.a. er tað ein trupulleiki, at tað eru so fáir boripallar til djúpt vatn. Men móguliga verður tað eingin trupulleiki, tí til ta tíð er so nógv hent vestan fyrri Hetland, at meiri orka er lögð í at byggja ella menna verandi pallar.

Kanningarstjórnin í Amerada Hess vátar, at tað er stór kapping millum olju-

Sam Laidlaw og Richard Hardmann í Vágahavnum - teir eru ovfarnir av stórbaru føroysku náttúruni

telógini at fáa tey "bestu" økini á Føroyaleiðini, tá fyrstu loyvin verða givin. Hvarji hesi øki eru vil hann tó einki siga um.

Pláss fyrri fleiri

Men hann heldur tó, at tað mest umráðandi er at hava meira enn eina fyrirkomandi arbeiðandi, tí tað hevur til fleiri meiningar. Eingin hevur ella skal hava monopol upp á sannleikan, heldur ikki innan oljувinnu.

Tað er eisini ivaleyst av pláss fyrri nógvur oljufyrirkomandi at virka á tí føroyska økinum.

Men hvat er so styrkin hjá Amerada Hess í mun til aðrar oljufyrirkomandi?

–Vit eru ikki størstir í verðini, heldur ikki minstir, men onkunstaðni í miðjun. Kanska tiggju ferðir minni enn Shell. Nakað ájavnt við norska Hess.

Styrki okkara man vera, at vit hava so drúgar royndir. Vit hava arbeitt á brettska landgrunninum síðan 1964 og hava fingið tillutad stórra øki tilsamans enn nokur onnur fyrirkomandi. Í dag eru vit triðjstørsti framleiðari av olju og gass á brettska økinum.

Taka vit so umráðini vestan fyr Hetland eru vit við í fyra msum oljufundum, og tá talan er um framtíðina hava vit fingið tillutad fleiri nýggi øki enn nakað annað oljufelag. Hetta sigur nakað um áhuga okkara og um virðingina myndugleikarnir hava fyrri okkara felag.

Nógv bendir á gass

Men hvat heldur so leiðslan

í Amerada Hess um móguleikarnar at finna olju við Føroyar?

–Her er ikki eingin móguleiki, men í løtuni vil eg siga, at "oddsini" eru imóti tí. Eg rokni við, at tað er meira sannlíkt at finna gass í føroysku undirgrundini.

Men tað skal eitt borihol til fyrri at testa hesar metingar.

Richard Hardmann, sum sjálvur er royndur jarðfrøðingur, hann hevur arbeitt við hesum spurningum alt sítt liv, sigur, at hvat føroysku undirgrundini viðvíkur, so kann tað vera hent, at gróttið er upphitað so nógv, at oljan helst er farin úr undirgrundini fyrri langari tíð síðani og tú so stendur eftir við gassframleiðandi grótsløgnum. Hetta kann vera støðan í Føroyum, men einki kann sigast við vissu, fyrr enn borað verður.

Hann vísir m.a. á, at oljufeløgini vóna sera ovfarin, tá olja varð funnin í Foinaven og Schiehallion keldunum vestan fyrri Hetland. So tað má helst vera ein móguleiki at finna olju við Føroyar eisini "but I think the odds are slightly against it".

Men hví eru gassfund minni áhugaverd spurdu vit hann!

–Gassprisirnir eru sera lágir í Europa, har stóri eftirspurningurin hevur verið. Og hann fer neyvan upp í bræði. Finna vit gass við Føroyar, so mugu vit rætt og sleitbiða við at seta hol á, til marknaðurin er betri og so kanska umhuga at leggja

eina leiðing til Bretlands. Men tá má talan eisini ver um stór gassfelt. Tað betrar ikki um støðuna, at føroyski heimamarknaðurin er ov litil at byggja eina gassframleiðslu upp á.

Hvat byggir Amerada sín varhuga av, at tað er gass í føroysku undirgrundini og ikki olja?

–Hann byggir á regionalar jarðfrøðiligar kanningar. Leggdu tú allar teir jarðfrøðiliga upplýsingarnar tú hevur í dag saman, so bendir tað á, at talan er um gass heldur enn um olju.

–Men tá tað er so nógv, sum talar imóti eini oljувinnu heldur enn fyrri, og mógulig gassfund ikki hava tann stóra áhuga, hvussu ber tað so til, at tveir av ovastu stjórnunum hjá Amerada Hess kortini koma til Føroya í "oljuvinnu"?

–Lat meg fyrst siga, at hetta hevur verið ein einstandandi ferð. Hetta er eitt ómetaliga hugtakandi og vakurt land og so er tað fólkið, sum er so gestablikt.

Vit komu higar av tveimur orsökum: tí eg høvi verið her áður og vildi s.s fegin at forseti okkara skuldi uppliva hetta frálíka landið og fólkið. Tað hava vit gjørt eftir bert fáum døgum.

Sam Laidlaw, forseti í fyrirkomandi heldur, at Føroyar kunnu gerast ein góður "operating base" fyrri oljувinnu, og hann hevur eisini varhuga av, at føroyingar er sera væl kvalifiseraðir til at veita slíka tænastu.

–Eg siggi, at tit eru væl skúlað og at flestu fólk her duga enskt mál sigur hann

og vísir til teir triggjar ungu menninar, sum fluttu Ameradafólkinu vestur í Vágar.

Lottari

–Men tá alt er so óvist og tað enn er so lítið, sum talar fyrri eini oljувinnu, hví tað longu nú leggja seg eftir at gera stórar ilögur her?

–Tú mást altíð verða fyrri-reikaður upp á yvirraskilsi. Tú vil fegin sleppa at vinna í lottarinum, men hevur tú ikki eina bilett, so kanst tú ongantíð vinna. Tað er ta bilettina, sum vit so smátt eru við at bíleggja leggur Sam Laidlaw aftrat.

Tað er eingin loyna, at oljufeløgini, sum eru sannað at vága milliónir ella kanska milliárdir at leita eftir olju við Føroyar, vóna at vinna stóra vinningin í lottarinum, og hann er at finna tann so nógv eftirspurda elefantin í oljувinnuni. Elefantur á oljumáli er ein risastór oljufelag.

Elefantar kunnu nevast Forties, Stadtfjord, Brent og Ekkofisk, meðan vit tosa um eina stóra kúgv, tá vit nevna oljufelagur sum Scott og Nelson.

–Amerada var fyrsta felagið at finna olju við miðlinjuna. Síðani hava BP og Shell eisini gjørt fund.

Tað skuldi so eisini vísa seg, at nokur av fundunum vónu heilt stór, eitt nú tað hjá BP, Foinaven. Tað er ikki ein elefantur, men tað er eitt stórt fund, tvs. upp á einar 250 til 500 mill. tunnur ella eitt sindur minni enn Nelson fundið í Norðsjónum.

Vit spurdu Richard Hard-

mann kanningarstjóra, hvørja ávirkan tað kann hava á eitt lítið samfelag sum tað føroyska, um teir t.d. finna triggjar keldur á stødd við Foinaveyn. Koma vit at uppliva Kuwaittilstandir her?

–Tað vera neyvan keldur á stødd við tær í Kuwait tit fara at finna her, tí tær eru so ómetaliga stórar, og framleiðslukostnaðurin er eisini so munandi lægri.

Men eg ivist ikki í, at fleiri fund av Foinavenslagnum fara at hava stóra ávirkan á føroyska samfelagið. Tað fer at geva arbeiði og betra um livistøðið.

Óttist ikki oljuna

–Men skilja stóra oljufeløgini, at fólk her eru bangin fyrri teimum negativu avleiðingunum ein stór oljувinna kann hava á føroyska samfelagið?

–Tað er sama søgan, sum eitt nú Noreg hevur upplivað. Har var óttin stórur undan oljувinnuni, men so er ikki í dag. Tey hava lært at verða góð við oljuna. Eg trúgvi heldur ikki, at ein oljувinna fer at oyðileggja nakað av mentan tykkara.

Richard Hardmann heldur tað ikki vera óhugsandi, at Amerada Hess longu innan tvey ár, tá linsensirnir vónandi eru klárir, fer at lata upp skrivstovu í Havn. Og sjálvandi verður arbeiði til føroyingar eisini.

–Men taka vit so framtíðina í Føroyum í sambandi við ta virksemini, sum verður, hvussu nógv arbeiði verður ta til føroyingar?

–Tað er ilt at meta um nú, men helst verða einir 3 boripallar á føroyska økinum á sumri 98 ella 99, um so er, at fyrsta lisensumfarið verður í 97. Ein av boripallunum verður hann hjá Amerada Hess og hinum feløgnum í samtakinum, ein verður helst frá BP og tess partnarum og ein verður frá Statoil og tess partnarum.

Helst verður tað eitt samarbeiði um allar hesar pallarnar. Teir fara kanska í fyrsta umfari at bora eini 4-5 hol, men sjálvandi eru móguleikarnir at finna olju og gass eftir slíka bori-byrjan sera smár, tí oftast skulu borast upp til 10 hol, áðrenn tú finnur olju. Taka vit Noreg sum dømi, so vórðu tað borað rættiliga nógv hol, áðrenn tað gav nakað.

Verður olja funnin í Føroyum um ár 2000 td. so kann framleiðsla byrja í 2005. Tvs. at tað fara at ganga í hvussu er 10 ár, áðrenn nokur oljuframleiðsla verður á føroyskum øki.

Nógv virksemini undan oljuni

Richard Hardmann heldur ikki, at føroyingar bara eiga bíðaeftir og stara seg blindar uppá, nær og hvar olja verður funnin. Tí hóast eingin olja verður funnin, tá avtornar, so verður nógv virksemini í landinum frá tí at

